

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

معنی الأديب

بحث «کی، کیف»

جلسه ۵۴

استاد وافی

بحث «کی»

۱. اسم مختصر شده از کیف: کی تَجْنَحُونَ إِلَى سِلْمٍ وَمَا تُثَرَّتْ * قَتْلَاكُمْ ، وَلَطَى الْهَيْجَاءَ تَضَطَّرْمُ؟
۲. حرف به منزله «لام» حرف جر، هم از لحاظ عمل هم از لحاظ معنی لذا می تواند به ما استفهامیه یا مصدریه داخل شود: (إِذَا أَنْتَ لَمْ تَنْفَعِ فُضِّرْ فَإِنَّمَا * يُرْجَى الْفَتَى كَيْمَا يَضُرُّ وَيَنْفَعُ)
۳. اسم به منزله «آن» مصدریه، از لحاظ عمل و معنی: (لَكَيْلَا تَأْسَوْا)

بحث «کیف»

به نظر مصنف این کلمه اسم است، زیرا هم بدل آورده می شود و هم خبر قرار می گیرد.

۱. اسم شرط: (غیر جازم) «کیف تجلس اجلس»

۲. اسم استفهام: اغلب این گونه استفاده می شود: (كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ)

حالت های اعرابی:

۱. اگر بعدش بی نیاز از او نیست: نقش او «خبر» بودن است: «کیف یكون حال مَنْ یفنی ببقائه و یسقم بصحته و یؤتی من مآمنه؟»
۲. اگر بعدش بی نیاز از او باشد: نقش او «حالیّت» یا مفعول مطلق بودن است: «کیف جاء زید»، (كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ)